

Den Haag, 21 augustus 2012

Mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie deel ik u het volgende mee.

Van 20 tot en met 22 juni jongstleden vond in Rome de plenaire vergadering van de Financial Action Task Force (FATF) plaats. De FATF is een internationale taskforce die zich bezig houdt met de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT). De volgende onderwerpen zijn besproken:

Inkeerregeling Curaçao

De FATF kent een speciale procedure voor de toetsing van zogenoemde fiscale inkeerregelingen, aangezien deze kunnen worden misbruikt voor het witwassen van geld. Het FATF-secretariaat heeft haar zorgen geuit over de tijdelijke inkeerregeling van Curaçao (1 januari 2012 tot 1 januari 2013). Met name bepaalde beleidsregels met betrekking tot die regeling lijken een effectieve werking van de systemen ter bestrijding van witwassen in de weg te staan.

Curaçao heeft ter vergadering zeer concrete toezeggingen gedaan om op korte termijn alle onduidelijkheid weg te nemen, door die beleidsregels in te zullen trekken en nieuwe beleidsregels vast te stellen. Hieruit moet onder andere blijken dat het Openbaar Ministerie de mogelijkheid behoudt om een strafrechtelijk onderzoek naar of vervolging van witwassen in te stellen of voort te zetten, ongeacht of betrokken verdachte(n) gebruikmaken van de inkeerregeling. Ook zal worden verduidelijkt dat de belastingdienst bij alle potentiële «inkeerders» onderzoek doet naar de herkomst van de betrokken tegoeden, en dat er bij twijfel over de legale herkomst communicatie plaatsvindt tussen de belastingdienst en het Openbaar Ministerie.

De plenaire vergadering van FATF heeft kennis genomen van deze toezeggingen van Curaçao. Besloten is dat de inkeerregeling in tijdens de volgende plenaire vergadering in oktober 2012 opnieuw aan de orde zal zijn, waarbij de expliciete verwachting is dat Curaçao alle onduidelikheden zal hebben weggenomen. Mocht blijken dat Curaçao hier niet aan heeft voldaan, dan zullen in oktober verdere vervolgstappen besproken worden, waaronder de mogelijkheid Curaçao door te verwijzen naar de «grijze» of «zwarte» lijst van de FATF.

Hoog-risico en/of niet-coöperatieve landen: «zwarte» en «grijze» lijst

De FATF houdt twee lijsten bij waarop landen staan die onvoldoende maatregelen nemen ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering¹. De eerste lijst is het zogeheten *public statement* en kan worden gezien als de zwarte lijst. In de op 22 juni jongstleden gepubliceerde versie van dit document worden Iran en Noord Korea geïdentificeerd als landen waartegen maatregelen genomen moeten worden en wordt een groep van 18 landen² geïdentificeerd met strategische tekortkomingen in hun AML/CFT systemen waar onvoldoende aan wordt gewerkt. De tweede lijst, informeel ook wel de «grijze lijst» genoemd, is een lijst met 23 landen die belangrijke tekortkomingen hebben in hun AML/CFT systemen, maar wél geïdentificeerd zijn om deze tekortkomingen te adresseren.

¹ Zie over dit proces eerdere kamerbrieven inzake het verslag van de FATF plenaire.

² Cuba, Bolivia, Ecuador, Ethiopië, Ghana, Indonesië, Kenia, Myanmar, Nigeria, Pakistan, Sri Lanka, Sao Tomé en Príncipe, Syrië, Tanzania, Thailand, Turkije, Vietnam en Jemen.

Beide lijsten zijn te vinden op de website van de FATF¹. De Nederlandsche Bank publiceert na elke plenaire vergadering een persbericht op haar website «Open Boek Toezicht» met verwijzingen naar de nieuwe lijsten. Op diezelfde website is een zogeheten Q&A te vinden die aangeeft welke (aanvullende) maatregelen Nederlandse financiële instellingen kunnen nemen, in het kader van de naleving van de WWFT, om het verhoogde risico te mitigeren².

Bijzondere aandacht ging uit naar Turkije, het enige land op de zwarte lijst dat zelf lid is van de FATF. Turkije staat inmiddels ruim een jaar op de zwarte lijst en heeft nog altijd niet de benodigde wetgeving geïmplementeerd voor de bestrijding van terrorismefinanciering. De FATF doet nu een openbare oproep aan Turkije om dit onverwijld te doen, en geeft daarbij aan dat indien dit in oktober 2012 nog niet goed is geregeld, er een begin zal worden gemaakt met een discussie over het FATF-lidmaatschap van Turkije.

Vierde ronde van landenevaluaties

Vanaf de tweede helft van 2013 zal de FATF beginnen aan een nieuwe ronde van landenevaluaties. Hierbij zal de implementatie worden getoetst van de nieuwe standaard die afgelopen februari door de FATF is vastgesteld. De wijze waarop deze evaluaties plaats gaan vinden is nog onderwerp van discussie. Er is afgesproken dat er niet alleen gekeken moet worden naar de technische implementatie van de FATF-standaard; in de volgende evaluatieronde zou meer nadruk moeten komen op het meten van de effectiviteit van de maatregelen ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering.

Op grond van de nieuwe standaard hebben landen de plicht gekregen om risico-analyses te maken op het terrein van witwassen en terrorismefinanciering teneinde hun beleid meer op het geïdentificeerde risico af te stemmen. Een werkgroep onder leiding van Nederland en het IMF is bezig om een leidraad te ontwikkelen die landen kan helpen bij het opstellen van een dergelijke nationale risico-analyse.

Typologierapporten

De plenaire vergadering van de FATF heeft drie typologierapporten aangenomen die moeten bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit en coördinatie van de internationale strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering:

- Een werkgroep onder leiding van Nederland en de Wereldbank heeft een leidraad opgesteld die praktische handvatten bevat voor financieel rechercheren. Deze leidraad sluit aan bij de ook op dit punt aangepaste FATF-standaard.
- Er is een rapport opgesteld over risicofactoren omtrent het witwassen van opbrengsten uit corruptie. Dit kan worden gezien als aanvulling op het eerdere rapport over witwassen en corruptie (*Laundering the Proceeds of Corruption*, 2011). Het rapport beoogt financiële instellingen te helpen bij het analyseren en doorgronden van risicofactoren. Het doel is dat situaties die worden gekenmerkt door een hoger risico op witwassen van corruptiegeld beter en tijdig onderkend kunnen worden door de private sector.
- Tenslotte is een rapport aangenomen over witwassen in relatie tot illegale tabakshandel.

¹ www.fatf-gafi.org

² Zie website «Open Boek Toezicht» van DNB: <http://www.toezicht.dnb.nl/>

Er zijn ook afspraken gemaakt over nieuwe typologieprojecten. De volgende projecten zullen in principe de komende maanden van start gaan:

- Rol van advocaten en andere juridische beroepsgroepen bij witwassen en terrorismefinanciering (mede onder Nederlands voorzitterschap)
- Terrorismefinanciering in West Afrika
- Rol van «Hawala» (informele geldtransfers) bij witwassen en terrorismefinanciering
- Witwassen en terrorismefinanciering in relatie tot valsemunterij
- Witwassen en terrorismefinanciering via handel in diamanten en edelstenen

Volgende vergadering

De volgende plenaire vergadering zal plaatsvinden op 17-19 oktober 2012 in Parijs. U zult na afloop van de plenaire vergadering over de resultaten worden geïnformeerd.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager